

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Anexarea.

Sibiu, 14 Octomvrie n.

După ce au văzut, că lumea nu le ia în serios amenințările cu războiul, au venit și Sârbii la o convingere mai bună și scupștina (camera) lor, întrunită în sesiune extraordinară, a hotărât Sâmbătă, într-o ședință de altcum foarte agitată, care a durat până la oarele 9 sara, cu 93 voturi contra 66, că nu declară război Austro-Ungariei pentru anexarea Bosniei și Herțegovinei. Anexarea nu mai e deci periclitată din nici o parte, în urma generosității Sârbiei, peste care însă Europa probabil că va fi trecut tot atât de nepăsătoare la ordinea zilei, ca peste amenințările ei cu declararea războiului.

Anexarea e acum lucru împlinit, de care nu se mai poate atinge nime. Și dacă mai este ceva de regulat, se va face pe calea sa, între Austro-Ungaria și Turcia, singure interesate în cauză.

Ce voim se scoatem la iveală e faptul, că anexarea a fost primită cu multă bucurie și satisfacție, nu numai din partea populației din Bosnia și Herțegovina, în prima linie interesată, ci și din partea cercurilor politice din Austria și Ungaria. Nu s'a auzit un singur glas, care se fi spus, că nu ar fi trebuit făcută anexarea, ori că ea nu e bună și de folos pentru monarhia noastră.

Cum se schimbă vremile și oamenii! Înainte cu treizeci de ani, când s'a făcut ocuparea acestor două țărișoare prin trupele austro-ungare, și s'a vărsat și sânge pentru a putea pune „ai noștri” piciorul pe acest teritoriu, necultivat și însălbătăcit, nu s'a prea aflat om, nici în Ungaria, nici în Austria, care se fi spus, că e bună ocuparea și că e de folos monarhiei austro-ungare. Toți au combătut-o cu argumentele cele mai puternice, și în delegațiuni, la anul 1878, ministrul comun de ex-

terne de atunci, contele *Andrássy Gyula*, cu multă greutate a scăpat de votul de blam care i se destinase.

Pentru noi aceasta sesiune delegațională dela 1878 e memorabilă din motivul, că în chestia ocupării Bosniei și Herțegovinei a rostit în una din ședințele ei și fericitul Metropolit *Miron*, pe care-l alesese casa magnaților membru în delegațiune, o vorbire atât de înțeleaptă, încât Maiestatea Sa, care-l invitase la masă pentru ziua următoare, l'a felicitat în mod deosebit pentru ea. Vorbise, firește, în favorul ocupării.

Pecând deci înainte cu treizeci de ani nu trebuia aproape nimenui Bosnia și Herțegovina, astăzi toți aproabă și laudă pe cei ce au făcut anexarea acestor țărișoare la monarhia noastră. La vot de blam pe seama ministrului de externe nu se gândește nime, ca pe vremea contelui *Andrássy*. Se gândesc însă toți la aceea, că după ce vor trece aceste două țări și prin provisoriatul în care au fost puse din partea Maiestății Sale, ca corp cu totul separat, unde se fie alăturare pentru totdeauna, la Ungaria ori la Austria? Cei din Austria le cer pentru ei, iar Maghiarii își formulează drepturi istorice asupra lor. Se va naște deci ceartă între Maghiari și Austriaci, că cine se fie adevăratul stăpân al acestor țări, guvernul din Viena, ori cel din Budapesta, — ceartă, pe care înțelepciunea Monarhului poate că o va curma astfel, că nu va încorpora țările acestea, atunci, când va veni plinirea vremii, nici la Ungaria, nici la Austria, ci la — Croația-Slavonia, care va mai primi și Dalmatia, și va forma în felul acesta un regat mărișor slav. Pentru ideea aceasta, — acceptată de altcum de toți Slavii, — face propagandă mare partidul social-creștin din Austria, astăzi factor însemnat în partea ceaaltă a monarhiei. Și având în vedere legăturile pe cari le are Moștenitorul nostru de tron cu acest partid, ne vine a crede, că nu e eschisă posibilitatea, ca așa să

se și întâmple. Căci se afirmă cu toată tăria, că și anexarea, la dorința sa s'a făcut atât de repede și fără a se mai face întrebări în dreapta ori în stânga. Nu-i lipsește deci Moștenitorul nostru de tron, nici *inițiativa*, și nici *energia* pentru executarea lucrurilor, pe cari le ține de bune și de folos.

O lămurire.

Am mai primit adrese de aprobare și de aderență, ca cele publicate în numărul penultim. Multă-mim trimițătorilor, dar nu le mai publicăm, după ce Inaltpreasfinția Sa, Arhiepiscopul și Metropolitul nostru *Ioan* a declarat, că nu are nici o trebuință de astfel de adrese de aderență. Dacă totuși am publicat, fără prealabila știre și consimțire a Escel. Sale, pe cele din numărul penultim, am făcut-o numai pentru a se convinge publicul cetitor despre încrederea credincioșilor în capul bisericii noastre.

Iar acum dăm și noi, după informațiunile exacte cele avem, tuturor asigurarea, că în scrisoarea despre care s'a tăcut atâta vorbă inutilă, întru adevăr nu se cuprinde nimica vătămător pentru neam ori biserică.

Văzând noi adecă marea nedumerire la unele din ziarele noastre, din cauza unei epistole private, adresată de I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Metropolitul nostru *Ioan*, domnului *Silviu Suciu*, fost secretar ministerial și translator în biroul de presă, am aflat de bine a întreba pe I. P. S. Sa despre rostul și cuprinsul acelei epistole, și am primit răspunsul dela Escelența Sa, că regretă foarte mult, că nu și-a ținut copie de pe scrisoare, ca să ni-o poată pune la dispoziție, dar nu i-a dat nici o importanță și de aceea nu a copiat-o. Întru cât își poate aduce însă aminte, lucrul s'a întâmplat astfel.

La o ocaziune, în anul 1906,

ori 1907, nu-și aduce bine aminte, aflându-se Escelența Sa Metropolitul la ministrul de culte și instrucțiune publică, împreună cu dnii episcopi *Nicolau Popea* dela Caransebeș și *Ioan I. Papp* din Arad, pentru a solicita unele cauze de mare interes bisericesc, domnul ministru a declarat, că ar fi aplecat a împlini cererea ce i se adresase, întrucât împlinirea e cu puțință, dacă ar vedea măcar din partea bisericii noastre o ținută mai conciliantă față de guvern, și dacă nu ar observa, că chiar și jurnalul bisericesc „*Telegraful Român*” e intransigent, în rând cu celelalte.

I-s'a răspuns domnului ministru, că ziariul „*Telegraful Român*” scrie cât se poate de moderat, dar se poate, că traducerea nu e fidelă. Și în presupunerea, că poate la biroul de presă nu se traduc cu esactitate articoli politici din „*Telegraful Român*”, sosind acasă, I. P. S. Sa a aflat de bine a scrie dlui *Suciu* scrisoarea cu pricina, știind bine, că dl *Suciu* a stat în corespondență și cu fericitul antecesor al Escelenței Sale, cu metropolitul *Miron*, și în interesul bisericii i-a atras atențiunea asupra unor articoli politici mai concilianți din „*Telegraful Român*”, pentruca să atragă și dănsul atențiunea celor competenți asupra articolelor.

Alt sens și alt rost nu a avut epistola. Că dl *Suciu*, cu ce intențiune a dat scrisoarea unui domn deputat naționalist român, care apoi a fotografiat-o, pentru a face senzație cu ea, e o chestie, care privește pe dl *Suciu* și pe respectivul domn deputat. Escelența Sa nu-și poate da seama, ce l'a putut îndemna pe dl *Suciu* să facă lucrul acesta, și cu atât mai puțin își poate explica, cum de se aduce în legătură scrisoarea aceasta, întâiu cu pensionarea dlui *Suciu*, și al doilea cu alegerea de episcop dela Caransebeș? În fine crede Escel. Sa, că fiecare om nepreocupat va înțelege,

FOIȘOARĂ.

Despre beție.

— Lucrare menită a fi citită poporului dela sate. —
De *Iosif Mircăa*, abs. de teologie.
(Fine).

N'are bețivul nici măcar o sforicioacă de moșie, căci averile lui lov de le-ar avea și toate s'ar duce, iute și de grabă, în împărăția lacomă a vecinic însetatului seu gâtlej. Bețivul ajunge cu timpul de nu mai simțește nici o bucurie în viața aceasta, nu mai înțelege nimic cu mîntea lui tâmpită prin beție, și nu mai aude dela semenii sei, decât cuvinte de compătimire.

Murmurul de jale se desprinde de pe buzele oamenilor, mai ales atunci, când bețivul îi face vânt și ultimului petec de pământ, rămas din moșia părintească.

Din această clipă bețivul e un viu mort. El nu mai poate simți dulceața și puterea ce se desface din moșie.

„Moșia e cel mai dîntău și cel mai de apoi cuvânt al omului, într'ansa se cuprind toate bucuriile... simțirea ei se naște odată cu noi și e nemărginită și vecinică, ca și Dumnezeu...”

Iată acum și cuvintele pline de înțelepciune dumnezească, ce le rostește

mîntuitorul Isus despre bețivi: „Bețivul e mai rău decît omul cel mort, căci mortul de nu face bine, nici rău nu face, iar bețivul numai spre rele e aplicat”.

Și cum să facă bețivul vre o faptă bună, cîtă vreme el umblă prin lume legat la ochi, orbit de patima sa? Diavolul e tovarășul seu nedespărțit. Un învățat mare zice: „Satana când vede, că nu se poate duce undeva, trimite rachiul”.

Dar despre patima beției vorbește nu numai sfînta scriptură și oamenii învățați, cari poartă la inimă soarta poporului, ci există și judecata poporului asupra acestei boale urâte.

Poporul zice în adîncă sa judecată dreaptă și înțeleaptă: „Beția își are leacul: sapa și lopata”. „Birtul e scara, pe care ne coborâm în iad”. Iar nevasta unui bețiv își cântă cu glas de jale durerea inimei, spunându-ne că cu bărbatul bețiv

„Nu-i face pîne 'n cuptor
Făr mămăligă 'n oală,
Și-i mănca-o ș'aceea goală”.

De aceea „nu vă îmbătați, ci umblați ca oamenii cei drepți”. Să ne ferim ca de șerpe de patima asta, și să ascultăm cuvintele apostolului Pavel: „Cu bun chip să umblăm, ca în timpul zilei, nu în ospețe și în beții, nu întru curvii și întru fapte de rușine, nu întru pricine și pizmă” Rom. XIII. 13.

Să ne gândim și la adevărul, care

ne spune că: „Cumpătul ține sănătatea omului și hărnicia ține averea”.

Iar „omul, căruia îi va plăcea rachiul, nu va dobîndi încrederea nimănui, fiindcă nu poate să păstreze nici un secret. Rachiul nu numai că doboțește pe om, dar îl și înnebunește. Și dacă-ți place prea mult rachiul, chiar nevasta ta și copiii tăi și prietenii tăi te vor desprețui”.

Din toate cele espuse până acum ne putem convinge ușor, că fioroasa patimă a beției de ajutorat nu ne ajută nimic, dar de stricat ne strică foarte mult, ca orice patimă.

Iată ce ne spune un bătrîn, care n'a pus în gura lui beuturi spirtoase:

„Deși par foarte bătrîn, sunt voinic și încă sdravăn
Fiindcă în tineretă mea nici odată n'am băgat
Beuturi, cari ard și mistue sângele meu.
De aceea, bătrînețea mea seamănă cu o iarnă aspră,
Rece ca gheața, dar sănătoasă”.

Și acum câteva cuvinte de încheiere. Noi, Români, am fost în trecut un popor de țărani săraci, năcăjiți și lipsiți de luminile învățăturii. Am apucat multe cărări greșite și am căzut în multe păcate. De aceea zicea cîntărețul cu durere:

„Vai de biet Român săracul
Îndărăt dă tot ca racul”.

„Numai umbra spinului
La ușa creștinului”.

Astăzi s'a mai schimbat puțin soarta noastră a Românilui. Totuși dorul și

nemângăierea nu s'au dus, nu s'au topit din sufletul lui. El nu-i nici pe departe mulțumit cu felul, cum i-se scurge viața și câștigul lui de astăzi, și de aceea cade pe gânduri. Iar gândurile lui mohorate se prefac într-o doină de dor și de jale.

Din versurile acestei doine însă nu desnădejde, ci nădejde se desface.

„Nădejdea 'n zile de bine
E singura tărie 'n mine”.

Ascultați cîntecul pe care-l plînge inima Românilui, și care îl ușurează și înseninează ca prin puterea unei vrăji:

„Așa-mi vine-un dor și-o jale,
Unde-am fost și unde-oi mere,
Așa-mi vine-un dor și'un plîns,
Unde-am fost și ce-am ajuns”.

Dar după ce norul negru, ce-l lasă năcazurile pe sufletul Românilui se destramă, după ce gândul i-se liniștește, el vede iarăși limpede. El știe și simte, că astăzi merge pe cărări bune și sănătoase. El vede, că în luptă și în muncă cîinstă fi stă viața, puterea și fericirea, nu în somn și lene și cărcimă. Iar dacă totuși se mai află unii rătăciți, cari și-au uitat de sine, și aceia vor trebui să se întorcă la calea cea adevărată, la calea hărniciei, credinței și a cumpătării în muncă și beutură.

Să voim numai și toate le putem face.

„Voește și vei putea,
Luminează-te și vei fi”.

că de chestii mari politice nu s'a putut trata în epistolă, după ce acestea se pun la cale cu factorii decizatori deadreptul, nu cu mijloacelor translatorilor.

Accestea sunt informațiile esate, primite dela Excelența Sa, cu privire la scrisoarea din întrebare, cari lămurere acum chestia pe deplin.

Din trecutul muzicii noastre bisericești.

— Dela cursurile din Vălenii-de-munte. —

În șirul prelegerilor de vacanță, cari s'au ținut la Vălenii — și asupra cărora, în loc să li se publice cuprinsul, ca să-l cunoască în parte și cei cari ar fi dorit să le asculte, s'au aruncat atâtea pleavă de laude ieftine și de insulte veninoase — am avut prilejul norocos să auzim și câteva cuvinte asupra muzicii noastre bisericești.

Dl N. Popescu, un tânăr licențiat al facultății de teologie din București, care de curând a scris o frumoasă teză de licență asupra călugărului Macarie, părintele muzicii bisericești-naționale din România, la invitarea dlui Iorga a venit și ne-a spus conținutul lucrării sale.

După ce am comunicat pe scurt cursurile dlui prof. Dobrescu, cred, că va fi numai spre folosul preoților noștri, dacă voi rezuma aici și esențele dlui Popescu, cari privesc tocmai chestiuni, asupra cărora noi, cei „de dincoace“, avem prea puțină orientare și cari cum se va vedea, ne privesc foarte de aproape sub raportul muzicii bisericești.

Regretăm numai, că neavând încă la mână teza dlui Popescu, ca să putem scrie o dare de seamă mai amănunțită asupra ei, suntem constrânși a comunica numai aceea, ce ne-a păstrat memoria.

Dl Popescu a spus cam următoarele lucruri:

Muzica noastră bisericească este, în general, de două feluri:

a) este cântarea de strună și b) cântarea corală.

Lucru firesc, că muzica cea originară și cea mai veche în biserica noastră a fost și este cântarea de strună, sau muzica „cântăreților“ (cantorilor). Despre felul cum a fost cântarea noastră de strună, dela începutul încreștinării neamului și până târziu în veacul al X-lea, nu știm aproape nimic, câtă vreme nu ne-a rămas nici o urmă și nici un indiciu istoric în privința aceasta. Aceea ce știm însă cu siguranță este, că începând cu suta a X-a câtă vreme a stăpânit influința slavonă în biserica noastră, și muzica noastră bisericească a fost slavonă sau bulgărească. Caracterul slavon al muzicii noastre de strună să menținem până câtră sfârșitul veacului al XVIII-lea, când în principatele românești începe epoca fanariotilor. Deodată cu inaugurarea erei fanariote în țara românească, capitala țării, bisericile și mănăstirile românești se umplu de preoți, călugări și cântăreți greci, și atunci muzica noastră de strună primește caracterul influenței grecești.

Luminarea și voința neînfrântă, împreună cu nădejdea și încrederea în Dumnezeu, fac minuni. Să căutăm a ne lumina prin școală și a ne scăpa de patima beției, despre care văzurăm, că nimicește pe celce bea, îi nenoroceste copiii, aruncă toată familia în cea mai amară sărăcie, perde numele și cinstea familiei, aduce numai năcazuri în lumea asta și osândă vecinică în cealaltă.

Atunci, când vom ști să crutăm, precum știm să muncim, atunci când ne vom lumina cu învățătura și ne vom înfrăți cu fapte bune și cu gânduri nobile, atunci „nu va fi pe pământ națiune mai aleasă decât a noastră“.

Atunci fericirea și dorul de a trăi se vor ține de noi ca scutul de oaică, și ea umbră de om. Atunci mânie pe lume și pe celce trăiesc bine în ea nu se va mai sălăși în inimile noastre. Atunci nu vom mai zice:

„Măncatu-s Doamne de străini
Că iarba de boi bătrani,
Și măncatu-s de ai mei
Că iarba de mielulei“.

Atunci nu ne vom mai plânge și nu ne vom mai gândi la aceea, că:

„De-ar fi lumea din mântie,
Aș aprinde-o ntr'o mănăie“.

Atunci pentru noi bucuria nu va mai fi „vorba frumoasă n' pustie“.

Atunci și numai atunci vom putea rosti cu mândrie și curaj:

„Până când Român voi fi
Nu mă tem, că voi peri“.

Amuțând așadar cântarea slavonească, în biserica noastră intră cântarea grecească, sau așa numita psaltichie. În scurt timp această psaltichie, sub domnia fanariotilor, ia un avânt atât de puternic, încât în București, dela începutul veacului al XIX-lea, se găseau cântăreți de strună mult mai măiestri decât la patriarhia din Constantinopol. Se înțelege, că toți aceștia erau Greci, sau foști Greci, și acum romanizați. Psaltichia este o cântare întocmită după gustul și simțul religios al popoarelor răsăritene. Ea se învârtă într-o gamă foarte estinsă, ridicând cu încordare melodia bisericească până la cele mai mari înălțimi ale vocii omenești, și scoborându-o, cu apăsarea tonului, iarăși în jos, până la adâncimea posibilă. Cântată cu măiestrie și fără afectare, ea străbate și revarsă multă umilință și evlavie în inimă. Cusurul psaltichiei era însă notația.

La început avea 60 de semne (note) și astfel notația ei era din cale afară grea și ce e mai mult îi lipsea și ritmul. Din acest motiv s'au și făcut încercări de simplificare în notația psaltichiei, la început cu mai puțin succes, de câtră cantorii Agapie Palierul și George din Creta, iar mai târziu, pe la a. 1816, de câtră vestiții cântăreți Grigorie, Hurmuz și Chrisante din București.

Adevăratul reformatör al semnelor psaltichiei este însă renumitul profesor de muzică bisericească Petre Efesiu. De origine Grec, ca și antecesorii săi, acest Petre Efesiu vine pe la a. 1816 în București, după ce fusese la o școală de cântare bisericească în Constantinopol, și înființează un curs de muzică bisericească pe lângă biserica Șelari din București, susținut fiind cu ajutor domnesc. Spre ași ușura învățământul, Efesiu merge și mai departe și la a. 1820 toarnă în tipar cele dintâi semne ale muzicii bisericești orientale. E un moment important acesta și trebuie să știm toți, că *cez dintâi școală de muzică bisericească, din întreg orientul, s'a deschis în București, la începutul veacului al XIX-lea, și tot aici s'au turnat pentru primădată în tipar semnele de notație ale muzicii bisericești orientale.*

Petre Efesiu a tipărit apoi o samă de cântări bisericești cu semnele cele nouă (Doxasta), firește însă, că textul lor era în limba grecească, pe atunci limba domnului și a boierilor țării. Cu toate acestea „școala de muzică bisericească“ alui Petre Efesiu este pentru noi de mare însemnatate, câtă vreme dintrânsa au ieșit o samă de *învițați români*, cari mai târziu, păstrând semnele și melodiile dascălului lor, au introdus în biserici cântarea românească.

Dela elevii lui Petre Efesiu porcede așadar naționalizarea muzicii bisericești, iar opera acestor elevi o continuă și o desăvârșește călugărul Macarie.

Călugărul Macarie, pe la anul 1819, încă era profesor de cântarea bisericească la metropolia din București, așezat și susținut de metropolitul Dionisie. Școala lui era însă separată, și nu avea a face nimic cu cea a lui Petre Efesiu, și tot asemenea se deosebia și muzica lui de cea grecească. Macarie era de convingerea, că muzica bisericească este un produs al Duhului Sfânt și în urmare susținea, că este cel mai mare păcat a o schimba și a o îndepărta dela muzica cea veche, introdusă de sfinții părinți ai bisericii sub inspirația Duhului Sfânt. El caută a se reîntoarce așadar la forma cea veche a muzicii bisericești, care e ușoară, liniștită, senină și ritmată frumos și după motivele acestei muzici își alcătuiește el melodiile și le propune elevilor sei.

Dar pentru a-și putea răspândi mai ușor melodiile sale, de frumseță și autenticitate cărora era pe deplin convins, pentru a folosi cât mai mult neamului său, la înaintarea căruia doria să contribuie cât mai îmbelșugat, Macarie avea de asemenea lipsă să-și verse în tipar semnele muzicii sale, aplicate acum la limba românească. În București nu avea nici turnătorie de litere sau semne musicale și nici mijloacele de lipsă bănești. S'a pornit deci, cu manuscrisele în desagi la drum, a trecut pe la Brașov în Ardeal și a ajuns până la Sibiu. Aici a făcut cunoștință cu vestita firmă macedo-română Hagl Pop, un comerciant cu dare de mână și cu dragoste pentru cultura neamului, care s'a oferit a-l ajuta pe Macarie cu banii trebuincioși întru realizarea planului său. Plin de mulțămire sufletească Macarie s'a dus la Viena, a turnat semnele în tipărit și în același timp a tipărit câteva din melodiile sale. O nemărginită surprindere și bucurie a fost pentru elevii sei și pentru toți iubitorii de muzică bisericească din România, când au primit cărțile lui Macarie din Viena. Cântările lui s'au răspândit pretutindenea, umplând prin frumseța lor sufletele tuturor de evlavie și mângâiere.

Mai târziu Macarie s'a reîntors în țară, cu întreaga tipărită sa, dezvoltând o activitate rodnică și binefăcătoare.*

Elevul și urmașul lui Macarie a fost cunoscutul cântăreț și popularul versuitor Anton Pan, care a adus psaltichia și în general felul de cântare grecească și la Brașov, unde influința ei se resimte până astăzi. Anton Pan, fiind însuși pricepător de muzică, nu s'a mulțămît numai cu cântarea, ci a alcătuit însuși melodii bisericești proprii ale sale. Căutând originalitate însă și neavând destul simț și talent musical, s'a abătut dela compozițiile lui Macarie, prefăcându-le pe acestea mai mult spre rău decât spre bine. Între elevii lui Pan din Brașov, unde a fost cântăreț la biserica Sf. Nicolae, putem număra pe bătrânul Ucenescu, pe care de sigur mulți din cetitorii acestor rânduri l-au ascultat, ca studenți în Brașov.

Tot din școala lui Anton Pan a ieșit și dl Stefan Popescu, bine apreciatul profesor de muzică bisericească din București, acum în pensie. Dl St. Popescu s'a ferit însă de greșelile dascălului său, reîntorcându-se la liniștea și seninătatea muzicii lui Macarie.

Unul dintre elevii d-sale este, în sfârșit, dl Nic. Popescu, de a cărui prelegere ne ocupăm.

Accestea cu privire la mersul dezvoltării muzicii bisericești în trecut. Referitor la starea cântării de strună din zilele noastre, dl Popescu constată o generală lipsă de unitate și o rupere a legăturilor cu muzica veche și bună, așadar o decadentă datorită influențelor străine, lipsei de instrucție, și lipsei de talent a cantorilor bisericești. Iar aceste constatări, cari se potrivesc în parte și la stările noastre, dl Popescu în cursul prelegerii le întărește cu exemple, din cari se învedera, cât de ușor e în stare un cantor slab și fără simț de muzică să schimonosească o cântare bisericească sub influința unei melodii profane, adeseori foarte profane. Așa d. e. ne a cântat o romanță de obârșie franțuzească, și după ea imediat melodia bisericească, alcătuită sub înfrăurirea romanțelor, sau a altui cântec „de inimă albastră“. Dovadă, că cutare cântăreț al bisericii din București, sau din alt oraș, ducându-se seara cu cinstita lui consoartă la grădina sau la cafenea, a auzit-o din gura sau din vioara unui țigan, i a rămas în urechi și ducându-se în biserică a început inconștient să cânte imnosul sau cheruvicul pe melodia dela grădina. Lucru foarte firesc. Care n'am auzit și în bisericile satelor noastre din Ardeal, câte un cheruvic sau câte o priceastă cântată pe cea mai națională și mai ireproșabilă doină românească? Același fenomen îl constată dl Popescu și în muzica noastră corală bisericească, de asemenea coruptă sub fel de fel de influențe străine.

În biserica noastră muzica corală s'a introdus cam pe la anul 1830, adusă fiind din Rusia. Imprumutul acesta l-am făcut însă tocmai într'un timp, când muzica rusăască era în decadență. Borneansky, cel mai de frunte compozitor rus de coruri bisericești, scrie sub influința muzicii apusene. Muzica lui a avut astfel influință și asupra imitatorilor și elevilor sei români, între cari a fost și Musicescu din Iași. Astfel s'au introdus în muzica noastră corală duetele și terțetele, cari n'au nici un rost în biserica noastră și sunt imitații directe ale compozitorilor din apusul Europei. Decadența și varietatea cântării de strună deoparte, influința corurilor bisericești de altă parte, au corupt gustul publicului întru atâtea, încât e foarte greu a restatornicii vechea muzică bisericească adevărată, genuină și românească. Un început în direcția aceasta sănătoasă pare a face măestrul Chiriac din București, care se încearcă a compune o liturgie corală, armonisând vechea muzică de strună a lui Macarie.

Și într'adevăr, muzica bisericească corală e bună și îndreptățită numai dacă se adapă din izvorul cel curat și bogat al muzicii de strună străvechi. De principiul acesta ar trebui să fie călăuziți toți compozitorii noștri de liturgii corale, cei din România, ca și cei din Ardeal!

Cu constatarea acestor adevăruri s'a terminat prelegerea dlui Popescu.

Noi însă nu putem încheia aceste rânduri, fără ca în legătură cu această prelegere să nu relevăm aici și felul în care s'au terminat cursurile dela Vălenii

Cucerit de prelegerea dlui Popescu și doritor să asculte o bună cântare bisericească, dl profesor Iorga în ziua de pe urmă a cursurilor m'a invitat să slujesc o sf. liturgie, iar pe dlui Popescu să țină strana. Acestei invitații am satisfăcut, fi-

*) Asupra activității lui Macarie ne rezervăm a scrie mai pe larg, după ce vom avea lucrarea dlui Popescu.

rește, cu toată plăcerea. În fața auditorului cursurilor și a unei părți din „inteligenta“ locală am slujit în biserică (mănăstirea) centrală din Vălenii. Dl Popescu, un bun cântăreț (bariton), ținea strana dreaptă, dând răspunsurile după Macarie, iar în strana stângă cânta un cleric ardelean și unul bucovinean.

A fost o liturgie înălțătoare, în care s'a adus închinare lui Dumnezeu în cântări frumoase și variate, dar mărturisesc, că sub decursul acestei slujbe, impresionat de cântări și de varietatea ascultătorilor străni din toate unghiurile românismului, gândul m'a furat pe o clipă și m'a transportat într'un templu falcic și măreț, în care mi-se părea, că aduc prinos de jertfă pe altarul culturii naționale românești, în numele căreia eram adunați.

Gh. Tulbure.

Dela sate.

Renovarea bisericii din Agârbiciu.

— 26 Septembrie v.

Pela începutul lunii lui Iulie a. c., poporul rom. din comuna Agârbiciu (tracul Mediașului), a avut fericirea a primi în mijlocul lui pe dl Alexandru Constantinescu, vicepreședintele senatului român din București, care în călătoria sa dela Brașov spre Sibiu, în urma iubirii sale față de poporul român, s'a abătut spre comuna aceasta, unde a vizitat pe preoții și învățătorii români.

Sosind Dsa cu automobilul și răspândindu-se vestea prin comună, că cine a venit și cine este oaspele comunei noastre, mulți în curiozitatea lor au alergat ca să-l vadă.

Aici în comună a rămas două zile, vizitând școlile și bisericile românești. Cercetând pe părintele gr.-or. T. Stanciu, i-a donat 50 cor. pe seama școlii gr. or. din loc.

N'a trecut mult, și dl Constantinescu pela începutul lui August a făcut a doua vizită părintelui Stanciu. De astădată Dsa n'a rămas decât o zi. În aceea zi a vizitat încă odată biserica gr.-or. și nemulțămindu-l frontariul altariului, a zis părintelui, că să poarte de grijă, să se facă un nou frontariu bisericii, pe cheltueala sa, donând în scopul acesta 220 cor.

Suma nu era suficientă. Deci la stăruința părintelui Stanciu poporul încă a dat mână de ajutor pentru ajungerea scopului. Și scopul s'a și realizat, serbându-să Duminecă în 21 Septembrie st. v. sfințirea noului altariu, care este de toată frumsețea și care numai cinste și laudă poate răspândi, atât dlui donator, cât și celor ce l'au lucrat, maestrului D. Mihail și pictorului N. Baci din loc, cari se poate vedea, că nu atât pentru paralele cari le-au primit și-au dat atâtea silință, ca să fie cât mai înfrumșețat altariul nostru, cât mai mult pentru lauda, cinstea și iubirea lor față de biserica străbună a neamului lor.

Sfințirea s'a efectuat de câtră mai mulți preoți, la finea sfinței liturgii. După sfințire, parohul locului a ținut o cuvântare de tot potrivită acestei ocazii, în biserică plină de popor.

A început cu o asemănare de tot frumoasă a poporului român gr.-or. cu poporul izraelitean, căci dupăcum izraelitii în robia Egiptului multe au avut să îndure, tot asemenea și poporul român gr.-or. multe a avut să îndure în anii de după 1700, prin care asemănare a înrădăcinat în inima fiecăruia iubirea față de instituțiile noastre străbune. A vorbit apoi între altele despre țaria cu care trebuie să ținem și să luptăm noi pentru biserica și școala noastră, cari formează scutul de apărare pentru noi și pentru poporul nostru.

În fine și-a exprimat în fața poporului cele mai frumoase mulțămite dlui Constantinescu pentru frumosul dar, preoților cari iau dat mână de ajutor la sfințire, și celor ce au lucrat frontariul cu atâtea măiestrie. A mai vorbit și întru sănătate a I. P. S. Sale Dlui Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu, adăogând, că este sigur, că Excelența Sa, ca șef suprem al bisericii noastre și ca păstor și conducător al nostru, — să bucură când își vede turma luptând pentru instituțiile sale strămoșești, în urma cărora poporul a izbucnit în puternice strigări de „să trăiască“.

După celebrarea sfinței slujbe și după ce tot poporul s'a botezat, preoții s'au întrunit în casa părintelui local, unde s'a pregătit masă comună pentru preoți și a durat până pela oarele trei și jumătate, când preoții streini au plecat toți câtră casă.

M. R.

Adunarea generală

extraordinară a băncii de asigurare „Transilvania”.

Duminecă, în 11 c. la orele 11 a. m. s'a ținut adunarea generală extraordinară a băncii de asigurare „Transilvania” din Sibiu. A fost cercetată ca nici când altădată, mai ales pentru că dl Bruckner, temându-se de vre-o surprindere din partea Românilor, a fost mobilizat Turnișorul întreg, știind că pe Sibieni nu se mai poate bine basa în lupta pentru planurile dsale. Românii încă s'au prezentat la adunare în număr îmbucurător.

Dl Bruckner deschide adunarea, esprimându-și bucuria, că de astădată poate constata o atât de însuflețită participare. Spune apoi, că singurul obiect al adunării sunt alegerile, în urma abdicării mai multor membri din direcțiune și a unui din comitetul de supraveghere și voește să se porceadă îndată la alegeri, pentru care ținuturile de votisare se aduseseră deja gata.

Dl avocat și fost membru în direcțiune Preda, cerând cuvântul arată, că alegerea asta e o alegere extraordinară, care își are motivele sale mai afunde, de aceea va fi în interesul institutului, ca să se arete motivele acestea, pentruca adunarea generală să le cunoască.

În urma acestei interpelări, domnul Bruckner espune cauzele demisionării membrilor români, dupăcum îi convine dsale, învinovățind pe Români, că urmăresc motive separatistice naționale. Dl avocat Preda apoi reflectându-i arată, că tocmai membrii români din direcțiune au avut în vedere adevăratele interese ale institutului, insistând pe lângă aceea, ca să nu se aleagă de director executiv o persoană, care nu e simpatică la majoritatea membrilor institutului, și care nu este în stare a ridica vaza și prestigiul institutului.

După acestea procedându-se la actuala alegere, Românii declarând că nu iau parte la alegere, părăsesc sala. Cei rămași în sală apoi au ales cu aclamațiune ca reprezentanți români pe următorii domni în direcțiune și anume: 1. Bărdossy Gyula, inspector reg. de școale în retragere. Nicolae Măneagu, Iohann Popletschan, c. r. colonel în retragere și Alexie Onițiu, jude de tribunal în retragere.

Despre cei trei dintâi n'avem nimic de zis. În ceea ce privește însă pe dl Alexie Onițiu, trebuie să observăm, că nu l-am cunoscut până acum ca vrednic de societatea în care a ajuns.

Adunări populare.

Convocare.

Alegătorii și poporul din cercul electoral al Noicichului se convoacă la o adunare, ce se va ținea Duminecă, în 18 Octomvrie st. n. la orele 1 d. a. în comuna Fofeldea.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Desbaterea situațiunii politice, îndeosebi a chestiei votului universal.
3. Proiecte de rezoluțiune.
4. Inchiderea adunării.

Fofeldea, 10 Octomvrie 1908.

Petra-Petrescu, director de bancă. Aurel Milea, notar comun. Ioan Bonea, Valeriu Bonea, parohi. Dr. Enea Andreea, avocat. Aron Meșian, Ioan Holerga, Ioan Tat, Toma Oprian, Ioan Comșa, parohi. Ioan T. Maxim. Toma Sava, primar, P. Gliga, Sim. Voicu, Toma Popa.

Convocare.

Alegătorii și poporul din cercul electoral al Căsnădiei se convoacă la o adunare populară, care se va ținea Duminecă, în 18 Octomvrie st. n. 1908, la orele 2 d. a. în Rășinari, piața de lângă biserica cea veche, sau dacă timpul e nefavorabil, în hotelul N. Vidrighin.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Desbaterea asupra votului universal.
3. Proiect de rezoluțiune și hotărâre asupra lui.
4. Inchiderea adunării.

Rășinari, la 8 Octomvrie 1908.
Dr. Ioan Bucur m. p., Maniu Lungu m. p., paroh. Emilian Cioran m. p., paroh. Nicolae Vidrighin m. p. Iacob Cincian m. p. Șerban Marcu m. p. Ioan Cioran m. p. Eremie Dancăș m. p. Coman Hămbășan m. p. Bucur Hurdubulea m. p.

NOUȚĂȚI.

Prezidentul camerei — în munții nostri. Afăm, că Escelența dnul *Justh Gyula*, prezidentul camerei a primit cu bucurie invitarea deputatului dietal Dr. Nic. Șerban de a lua parte la o vânătoare de urși, proiectată pe zilele 17, 18 și 19 Octomvrie n. a. c. în munții Făgărașului, deasupra comunelor Șinca-nouă și Șinca-veche. În scopul acesta dl prezident al camerei va sosi la Făgăraș în 16 Octomvrie cu trenul de dimineața, unde pe timpul petrecerii sale în Țara-Oltului va fi oaspele dlui deputat Șerban. La vânătoare vor lua parte: comitele-suprem din Brașov, cel din Făgăraș, precum și unii membri ai societății române din Făgăraș. Dorim, ca dl prezident să se simtă bine în părțile noastre.

Sfințire de biserică. Preafinția Sa, domnul episcop *Ioan I. Papp* al Aradului, a sfințit Duminecă biserica de nou renovată din Tulca, unde i s'a făcut frumoasă primire din partea credincioșilor. Cu prilejul acesta Preafinția Sa a hirotesit întru protopresbiter pe Adrian P. Desseanu, noul protopresbiter al tractului Vășcău.

Proces nou. Redactorul responsabil al ziarului „Lupta” a primit actul de acuzare în procesul de presă ce i s'a intentat pentru reproducerea unei scrisori a poetului norvegian *Björnson*, publicată într'un ziar strein.

Inspector de școale. Pentru comitatul Timiș a fost numit inspector de școale domnul Dr. Vértessy Gyula, fost inspector regesc în Torontal, iar mai înainte în comitatul Sibiului.

Volnicia dela Păuca. Domnul *Victor Ciungan*, vichenotar în Păuca, comitatul Alba-inferioară, ne asigură într'o scrisoare particulară, că la dizolvarea conferinței preoțești ținută acolo, nu a avut alt rol, decât cel obicinuit: a fost avocat din partea gendarmeriei, se meargă cu ea, ca reprezentant al antistiei comunale, și ca tălmăciu. La școală a rugat apoi pe președintele conferinței, se comunice gendarmilor scopul adunării, iar răspunsul dat, că conferința e de caracter curat bisericesc și școlar, l'a tălmăcit în ungurește gendarmilor. Nici o inițiativă deci nu a fost luată din partea dsale, pentruca se fie oprită conferința. Luăm act.

Linia ferată Făgăraș-Brașov va fi predată întreagă circulațiunii în 31 Octomvrie nou, în prezența secretariului de stat *Szterényi Iozsef*.

Inchiderea crâșmelor. Vicecomitele comitatului Muraș-Turda a dat ordin, ca toate crâșmele din comitat se fie închise în zile de Duminecă, apoi în sărbătorile Crăciunului, Paștilor și Rusaliilor. Vin și bere își pot duce oamenii acasă, și când sunt închise crâșmele, vinars însă nu.

Avis. Inboldiți de dorul de a aduna pe toți Românii într'un mănunchiu și ai uni în cuget și simțiri, noi „Clubul Român” din Viena am înființat o masă socială la restaurantul „Zum Magistrat” Wien I Lichtenfelsgasse Nr. 3. Această masă socială menită de a fi loc de întrunire pentru coloniști și pentru Românii de pretutindenea, credem că va promova mult ridicarea socială a nației noastre. Fiecare Român deci, de ori și unde, fie el membru sau nemembru, e bine venit și cu brațele deschise primit la masa noastră. Viena 11 Oct. 1908. *George Vitencu* president.

Măcelărie comunală. După ce măcelarii nu au voit se reducă prețul cărnii, magistratul orașului *Vârșet* a ridicat o măcelărie comunală, în care se vinde kilogramul de carne cu o coroană, ori cu 92 fileri. Toată lumea a cumpărat carnea din măcelăria aceasta, și carnea măcelarilor celorlalți a ramas nevândută. Acum aure dus și ei prețurile, dar lumea cumpără tot dela măcelăria comunală. Nu s'ar putea face tot așa și în — Sibiu?

Vindecarea colerei. Stire sensațională sosește din Berna. Profesorul de acolo *Kolle*, directorul institutului pentru examinarea boalelor molipsitoare, a descoperit serul, cu care se poate vindeca colera. Experimentele făcute până acum au dat cel mai bun rezultat. Firește, ele s'au aplicat numai asupra animalelor. S'a trimis însă și la Petersburg, pentru a se face încercări cu el la oamenii atacați de coleră. Dacă va suporta proba, profesorul *Kolle* merită monument încă în viață.

Ministeriul științelor. În Belgia, care are 633 societăți științifice, 86 arhive publice, 1205 biblioteci, 69 muzee, și altele și altele, s'a creat acum de curând un ministeriu numit al științelor și artelor. Fericită țară!

Comună vândută la licitație. Trei sute douăzeci de familii ungurești din comuna Chereleș au ramas pe stradă, fiindcă moșiile li s'au vândut pe calea licitației. Erau coloniști, aduși aci pentru a întări elementul maghiar în comitatul Aradului. Dar fiindcă nu și-au plătit ratele la banca ce luase asupra sa finanțarea afacerii, s'a vândut la licitație tot ce aveau coloniștii în posesiune. Cumpărătoare a fost banca de nou înființată pentru propagarea coloniștilor. A oferit patru milioane și jumătate. Sigur, că va lăsa tot în posesiunea coloniștilor moșiile cumpărate, dar cu — câștig.

Osămintele principelui Apafi. În comuna Almakerék din comitatul Târnava-mare au fost aflate în biserica săsească de acolo sicriile cu osămintele ultimilor principii ardeleni, Apafi Mihály I și Apafi Mihály II, precum și ale soțiilor lor, Bornemisza Ana și Bethlen Kata. Au fost așezate toate în lăzi, cari au fost sigilate și lăsate în biserică, până se vor lua dispozițiuni, ca se fie înmormântate altundeva. Meritul că s'au putut descoperi este al profesorului universitar din Cluj, *Szadeczky Lajos*.

La mănăstire. Văduva marelui princip *Sergiu* din Rusia, omorât în Februarie anul 1905, cu numele Elisabeta principesă de Hessen, soră bună cu Țarevna, a ridicat o mănăstire de maice întru amintirea omorâtului ei soț, și a intrat însași ca călugăriță în mănăstirea aceasta.

Constituire. Societățile de lectură ale tinerimei dela instit. pedagogic-teologic ort. român din Arad, și adevă, atât a despărțământului teologic, cât și a despărțământului pedagogic, s'au constituit pe anul administrativ 1908/9 în următorul mod: Pentru despărțământul teologic: Conducător: Avram Sădeanu profesor. Prezident: Ștefan Șerban student teol. c. III. Secretar-Notar: Victor Gr. Filip st. teol. c. II. Bibliotecar: Ioan Neacșa st. teol. c. II. Cassar: Liviu Deheleanu st. teol. c. I. Controlor: Ilarion Iacob st. teol. c. III. Comisiunea literară: Solomon Bexa st. teol. c. III. Sabin Ștefa st. teol. c. II. Gerasin Andru st. teol. c. I. Comisiunea revizoră: Ștefan A. Oprianu st. teol. c. II. Traian Barzu st. teol. c. I. Pentru despărțământul pedagogic: Prezident: Avram Sădeanu, profesor. Viceprezident: Petru Ciongradi ped. c. IV. Secretar: Ioan Hărăduțiu ped. c. III. Notar: Ludovic Cioban ped. c. IV. Cassar: Iosif Bulzan ped. c. IV. Vice-bibliotecar: Gavril Teahă ped. c. III. Controlor: Virgil Lugojanu ped. c. III. Comisiunea literară: Gavril Ațihuța ped. c. IV. Iosif Chiș ped. c. III. Gavril Nuțu ped. c. II. Vasile Mangra ped. c. I. Comisiunea muzicală: Ioan Barbulescu ped. c. IV. Teodor Balos ped. c. III. Ioan Tuca ped. c. II. Gheorghe Atoga ped. c. I. Comisiunea revizoră: Aurel Baia ped. c. IV. Gheorghe Olariu ped. c. III.

Și-a omorât soția. În Moroda, comitatul Aradului, proprietarul Haas și-a omorât soția cu împunsături de cuțit, fiind că îl părăsise, și nu voia să mai meargă îndărăt la casa lui. I-a făcut opt rane grave cu cuțitul, în urma cărora a murit. Ucigașul a fost arestat.

La fondul „Victor și Eugenia Tordășian” pentru înzestrarea fetelor sărace au mai dăruit din privilegiul botezării fiului Nicolae a lui Nicolae Motronea, anume, nașii Petru și soția sa Sora Drăgoiu, 1 cor., Nicolae Motronea și soția, părinți, 40 bani, moașa Maria Imbăruș 20 bani, Ștefan Duca, notarul Reun. sod., 10 bani, iar expeditorul „Foi Poporului” Ioan Imbăruș, tot din acest incident a adunat cu pălăria 1 cor. 30 bani.

Coroane eterne. Întru vecinica amintire a mult regretatului Nicolae Simtion, fost mașinist-tipograf și membru onorar al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, s'au făcut următoarele contribuiri la fondul văduvelor și orfanilor meseriași din Sibiu: George Bendorfean, măestru lustruitor, Teodor Moldovan, măestru cismar, Toma Iancu, ospătar, Lazar Părău, sodal pantofar, Nicolae Marcu, măestru tapesier, fiecare câte 1 cor., Ioan Roman, măestru frizer, Mihail Sinu, măestru croitor, M. Bolta, M. Cismar, Ioan Marcu și Șt. Duca, culeg-tipografi, Ioan Moga, sodal pant. George Stanciu, sodal văpsitor, Ioan Dușe, sodal croitor, Iosif Marcu jun., măestru pardositor și Dumitru Spornic, sodal mecanic, fiecare câte 40 fil., Simion Florea, sodal măsar și George Baciu, sodal cismar, câte 20 fil., Florea Cruciță, cassar, 1 cor.

Serate artistice. În 18 și 20 Octomvrie vom avea două interesante serate artistice, date în sala muzeului Asociațiunei, cu concursul celebrei tragediane române *Agata Bărbărescu* și a soțului ei. Mai pe larg în numărul viitor.

La „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”, în timpul din urmă au fost primiți următorii membri ordinari: Demetriu Spornic (originar din Saschiz), sodal mehanic, Vasile Sinte (Laz) sodal cismar, Nicolae Truța (Cisteiu rom.) sodal strunar de fer, Vasile Crișan (Feldioara secuiască) sodal pantofar, Alexa Buștea (Ilia mureșana), Pavel Solomon (Ferihaș), Iosif Nemeș (Cianul deșert) sodal măsar, Ioachim Socu (maturizant din Șona), Ilie Bucur (Toplița rom.) sodali lăcătuș de mașini, Demetru Iacob (Năsăud) sodal croitor, Teodor Galea sodal rotar și Ilie Ungureanu culeg. tip., ear reintorcându-se din America au reintrat în șirul membrilor: Nicolae Bulea măestru văpsitor, Lazar Părău (Turnișor), Nicolae Pascu (Orlat) sodali pantofari și Ioan Hedu, sodal măsar. Membri ajutători au fost primiți: dnii Șofroniu Roșca funcț. la Albina și Dr. Andreiu Nicola, cand. de avocat.

Mulțămită.

Din incidentul încetării din viață a iubitei noastre soții și mame, primind din mai multe părți scrisori de condolență și neputând mulțami în special fiecăruia, îi rugăm ca prin aceasta să primească sincerile noastre mulțămiri, toți cari au cercat a ne mângâia.

Ilie Măcelarin și fiica.

În fiecare casă cu copii trebuie cugetat la harnicii pescari norvegieni, cari pe vreme furtunoasă prind batocul din care se face excelenta unsoare de pește. Unsoarea de pește se capătă în cea mai gustoasă și mai ușor mistuitoare formă în „Emulsiunea lui Scott”, unul dintre cele mai bune mijloace de nutrire și vindecare. Se găsește în toate farmaciile.

E interesant anunțul de noroc al lui S. Heckscher senr. Hamburg din numărul acesta al foii noastre. Această casă și-a câștigat un renume bun prin solvirea promptă și discretă a sumelor câștigate, atât aici, cât și în împrejurime, încât pe oricine îl facem atent asupra anunțului de pe pagina a patra a acestui ziar.

Din despărț. „Asociațiunei”.

Convocare.

Adunarea generală a despărțământului Brad al „Asociațiunei” se va ținea la 5/18 Octomvrie a. c. la 9—11 oare a. m. în comuna *Blășeni*, la biserica și școala din *Blășeni-Plaiu*.

Prin aceasta se invită deci toți membrii Asociațiunei și iubitorii de înaintarea neamului nostru la aceasta adunare.

Programul:

1. Deschiderea ședinței.
2. Raportul comitetului, cassarului și bibliotecarului.
3. Raport despre cenzurarea rapoartelor de sub 2).
4. Inscrirerea de membri noi.
5. Prelegeri populare, cari se vor face cunoscute directorului înainte de adunare cu 24 oare.
6. Propuneri.
7. Inchiderea ședinței.

Excursiune la „Grosuri” după adunare. Brad, 8 Octomvrie n. 1908.

Dr. P. Opișă
director.

P. Rusu
secretar.

Copii gingași

devin în curând grași, roșii și tari, dacă le dați nutritoarea Emulsiune a lui SCOTT, căci ei vor lua cu plăcere ușor mistuitoarea „Emulsiune a lui SCOTT”.

Medicii și moașele din toată lumea au încredere în

Emulsiunea lui SCOTT

pentru că cunosc rezultatele, cari se ajung prin ea. 7 (270) 1—5

Prețul sticlei originale cor. 2.50. Se găsește în toate farmaciile.

Nr. 899/1908 prot.

[290] 1—2

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de învățător la școala populară gr.-or. română din Bruin, protopresbiteratul Agnitei, se descrie prin aceasta concurs cu termen de 10 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) Salar anual de 600 cor., și anume: 300 cor. din fondul bisericeii, 300 cor. din repartitie dela popor, solvabil în rate lunare anticipative.

b) Cuartir în natură.

c) 5 stânjini de lemne din pădurea comunală pentru a căror tăiere și facere e obligat a solvi învățătorul.

Cu 1 Iulie 1910 salariul se va întregi conform emolumentelor pretinse de Art. de lege XXVII din 1907.

Alesul învățător va avea să conducă strana la utrenie în Dumineci și sărbători și să cânte cu elevii la sf. liturgie în biserică.

Doritorii de a ocupa acest post să-și aștearnă cererile instruite cu documentele prescise subsemnatului și să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică spre a-și arăta destoinicia în cântări și tipic.

Agnita, 25 Septembrie 1908.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 766/908.

[294] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia vacanta de clasa a doua, Ucea-superioară, protopresbiteratul gr. or. al Avrighului, pe baza rezoluției Preavenabilului Consistor arhidiecezan din 7 Maiu 1908 nr. 5146 B. prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala (B) pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și substearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiterat gr. or. al Avrighului în Avrig (posta Avrig, Felek, Szebeu-vár-megye) până la termenul sus indicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la sfânta biserică, spre a cânta eventual celebra și cuvânta și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 25 Septembrie 1908.

Oficiul protopresbiterat gr. orient. al Avrighului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Ioan Căndea
protopresbiter.

Nr. 447/1908.

[295] 1—2

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala rom. gr.-ort. din comuna Sărăcsău se descrie concurs, cu termen de 15 zile dela prima publicare în acest jurnal.

Salarul se acopere: 240 cor. din repartitie asupra poporului, asemenea cuartir în natură, grădina și lemne de foc, iar restul conform art. de lege XXVII din 1907, din ajutor dela stat.

Petițiunile să se aștearnă, în termenul sus indicat, subscrisului oficiu.

Alba-Iulia, 29 Septembrie 1908.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu
protopop.

3519/1908 fb. sz. [288]

2—2

Versenytárgyalási hirdetés.

A czód riusadului vicinális ut Iván — völgy Valea Pinului szakaszának kiépítésére vonatkozó munkálatok birtosítása céljából 1908 évi október hó 21-ik napján (Szerdán) délelőt 9 órakor a nagydisznói főszolgabírói hivatalnál tartandó zárt írásbeli ajánlati, versenytárgyalást hirdetek. Felhívom a versenyzőit, hogy lepszéttett ajánlataikat a fent kitett határidőig annyiával inkább adják be, mert később érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlatokhoz 450 k. bántpénz vagy érték papír csatolandó.

A vállalatba adandó munkák előirányzati értéke mintegy 9000 korona.

A vonatkozó tervek, költségvetés stb. a nagydisznói főszolgabírói hivatalban a hivatalos órákban megtekinthetők.

Végül kijelentem, hogy az utibizottság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlatott árakra — a megbízhatóság figyelembe vételével szabadon választasson.

Nagydisznód 1908 évi október hó 7-én.

Dr. Schuster
főszolgabíró.

Nri 894/1908 protop.

[286] 2—3

Concurs.

În senzal ordinului Preavenabilului Consistor arhidiecezan dto 12 Sept. a. c. Nr. 10,723 Școl., pentru ocuparea postului de învățător, devenit vacant prin abdicare, la școala confesională gr.-or. române din Zlagna, protopresbiteratul Agnitei, se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Teleg. Rom.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salar anual de 600 cor. care se va solvi în rate treilunare din repartitie și cuartir în natură în edificiul școlai.

Cuincuenalul se va computa numai după anii serviți la această școală.

Dela alesul învățător, pe lângă instrucțiunea obligată, se mai cere ca să cânte cu elevii, în Dumineci și Sărbători, la sf. liturgie în biserică.

Petițiunile instruite cu Extras de bottez, Atestat de studii, Absolutor, Atestat de calificățiune și alte eventuale Atestate de recomandăție sunt a se adresa subscrisului.

Agnita, 24 Septembrie 1909.

Ioachim Muntean
protopop.

24 Locuri de clădire

pe noul stabiliment de ville „Töpfner Erde” în Sibiu se vor vinde prin

Licitațiune benevolă judecătorească

la Deregătoria cârților fundare din Sibiu

Mercuri în 21 Octomvrie 1908 la 10 ore a. m.

Informațiuni detaliate dă

Dr. Octavian Russu

[289] 2—4

Albina.

Căștigul cel
mai mare ev.
600,000 M.

**Anunț
de noroc!**

Căștigurile
le garan-
tează statul.

Invitare la participarea

Șanselor de câștig

garantate de statul Hamburg marelui loterii de bani în care

9 mil. 841,476 Mărci

cu siguranță trebuie câștigate!

Căștigurile principale ale acestei loterii cu privilegii sunt următoarele: Cel mai mare câștig este în cazul cel mai norocos de 600,000 M.

1 Premiu à 300,000 Mărci.

1 „ „ 200,000 „

1 „ „ 60,000 „

1 „ „ 50,000 „

1 „ „ 45,000 „

1 „ „ 40,000 „

1 „ „ 35,000 „

1 „ „ 30,000 „

1 Căștig „ 100,000 „

1 „ „ 60,000 „

1 „ „ 50,000 „

1 „ „ 40,000 „

1 „ „ 30,000 „

7 Căștiguri „ 20,000 „

1 Căștig „ 15,000 „

11 Căștiguri „ 10,000 „

46 „ „ 5,000 „

103 „ „ 3,000 „

163 „ „ 2,000 „

539 „ „ 1,000 „

693 „ „ 300 „

181 „ „ 200 „

In total conține loteria, care constă din 7

clase, 100,000 losuri cu 48,405 căștiguri și 8

premiu, așa încât aproape jumătate din toate

losurile trebuie să câștige.

Cel mai mare câștig de cl. I. este în cazul

cel mai norocos de 50,000 m., se urcă în cl.

II-a la 55,000 m., în cl. III-a la 60,000 m.,

în cl. IV-a la 65,000 m., în cl. V-a la 70,000

m., în cl. VI-a la 80,000 m., în cl. VII-a la

600,000 m.

Pentru cl. I. a cărei tragere se stabilește

oficios, costă

losul original întreg . . . Cor. 7—

losul original de jumătate „ 3 50

losul original de un sfert „ 1 75

Depunerile pentru clasele următoare, pre-

cum și conspectul exact al căștigurilor se pot

vedea din planul de loterie oficios, provăzând

cu emblema statului, care la cerere îl trimite

gratis și franco.

Fiecare dintre participanți primește dela

mine imediat după tragere lista oficioasă.

Plătirea și trimiterea căștigurilor

se face din partea mea direct interesatului în

cauza prompt și sub cea mai strictă discrețiune.

Comandă rog a se face prin mandat po-

stal sau și prin ramburs.

Adresați-Vă cu comanda dln cauza tra-

gerii apropiate, cel mult până la

30 Octomvrie

cu toată încrederea la (291) 1—5

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft in Hamburg.

AVIZ.

Circa 70 hectare diferite sorte de mere frumoase de masă, se vând și per hectar. Deslușiri, Seilergasse 3 parterre.

(285) 2—3

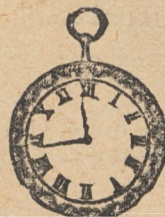
expediază sorte curate, sub garanție, în sortiment bogat, de ani cunoscuta și solida firmă:

Prima plantațiune de vițe de pe Târnave.

Proprietar: **FR. CASPARI**,
Mediaș, Nr. 62 (Transilvania).

Rog a cere catalog ilustrat!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării și poate deci fiecare posesor de vie a-și cere informațiuni despre soliditatea numitei firme, dela persoane cunoscute. (292) 1—34

Vă rog
convingeți-Vă!
Imposibil
mai ieftin!

Un orologiu de buzunar, remontoir de nichel, punctuos (fără cilindru) cu sistem Roskopf-Patent, bogat gravat, cu lanț elegant și bine argintat, cu prețul bagatel de numai [272] 8—10

cor. 3-50, 3 bucăți cor. 9-50.

Garantie 3 ani, trimite prin ramburs sau contra trimiterii banilor prin mandat, firma

Michael Horowitz

Casă de export „Cracovia”, Ditelg. Nr. 57/50.

Cataloge bogat ilustrate gratis și franco.

Făina lactată
NESTLÉ

Este dovedită după o lungă experiență cafoarte bună pentru copii sănătoși și bolnavi, cât și pentru bolnavii de stomac. Impedică și înlătură vărșăturile, diareea, catarul intestinelor — Broșura „Ingrijirea Copiilor” se poate avea gratuit de la NESTLÉ, Viena I. Biberstrasse 11.

(214) 7—10

Săpun de lapte de lilie
Steckenpferd.

Cel mai bun săpun pentru piele.

[69] 31—40

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui Anton Dreher A. G.

în Köbánya (Steinbruch)

se recomandă cu înzistență P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depozitul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 94—

Sibiu — Nagyszeben.

Prin Librăria arhidiecezană din Sibiu se pot procura icoane cu

Ingroparea Domnului (Aer)

Mărimea 56/68 cm, simple 21 coroane, fine 27-40 cor., foarte fine 39-20 cor.

Mărimea 63/79 cm, simple 27-40 cor., fine 39-20 cor., foarte fine 48-40 cor.

Mărimea 74/100 cm, simple 39-20 cor., fine 48-40 cor., foarte fine 70 cor.

Mărimea 82/120 cm, simple 48-40 cor., fine 70 cor., foarte fine 98 cor.

Mărimea 110/140 cm, simple 67-20 cor., fine 89-60 cor., foarte fine 117-60 cor.

Efectuarea se poate face în 25 zile.

Gata se află pictate pe mătasă: mărimea 72/114 cm 128-80 cor.; 72/100 cm 90 cor.; 55/68 cm 50 cor.; pe jumătate mătasă 72/100 cm 86 cor.; pe pânză 82/110 cm 80 coroane.